

COLONIȘTI TRANSDANUBIENI ÎN STATISTICA RUSĂ DIN 1844

Valentin TOMULEȚ,

doctor habilitat în istorie, profesor universitar,
Facultatea de Istorie și Filosofie
a Universității de Stat din Moldova (Chișinău)

В статията авторът публикува архивен документ, съставен от полицейските органи в 1844 г. по указа на бесарабския губернатор П. Фьодоров. Получените данни би трябвало да бъдат представени в Росийската академия на науките. Резултатите на преписа показват, че българското семейство било голямо – състояло се средно от 6-7 души. Отбелязва се, че заедно със заддунавските преселници живеели и представители на молдовското население.

Subiectele legate de studierea dinamicii populației în baza datelor statistice, adunate de administrația imperială rusă cu diferite scopuri și ocazii pe parcursul secolului al XIX-lea prezintă un interes deosebit, deoarece ne permit să stabilim schimbările de ordin demografic care au avut loc în această perioadă de timp pe teritoriul Basarabiei. Pornind de la aceasta, în articolul de față ne-am propus în calitate de subiect analiza dinamicii populației care au avut loc în coloniile bulgare către anul 1844, an în care țarismul a adunat informații pe întreaga Basarabia punând accent pe componența națională a populației (*a se vedea Anexa 1*).

Studierea dinamicii populației ne oferă posibilitatea de a cunoaște, în baza unei anumite localități rurale sau urbane, a unui județ sau a întregii regiuni, schimbările cantitative care s-au produs, sub raport numeric, într-un anumit interval de timp, în cazul nostru – 1844.

Interesul cercetării temei este dictat, în primul rând, de reducerea substanțială, în prezent, a numărului populației rurale în legătură cu ritmul rapid de urbanizare a societății contemporane, precum și de complexitatea problemelor cu care se confruntă satul în perioada de tranziție la economia de piață etc.

Pentru a pătrunde mai ușor în esența problemei, la început, să facem o caracteristică succintă a modalităților de adunare și selectare a informațiilor statistice cu referință la populație pe care administrația imperială le-a întreprins pe parcursul secolului al XIX-lea pe teritoriul Basarabiei.

☛ Trebuie să constatăm că până la mijlocul anilor '30 ai secolului al XIX-lea evidența populației din Basarabia se efectua în baza a două forme principale de selectare a materialului factologic:

I. Recensămintele locale unice (единовременные):

- *Recensământul populației din 1816-1817 (1817)*¹.
- *Recensământul din 1820 (Orhei, trei ținuturi din Bugeac)*².
- *Recensământul (fiscal) din 1824 (Hotin)*³ etc.

După anexarea în 1812 a Basarabiei la Imperiul Rus, în provincie a fost menținută practica fiscală existentă în Principatul Moldovei încă din secolul al XVIII-lea, când evidența contribuabililor era efectuată pornind de la numărul de familii existente în fiecare așezare rurală sau urbană⁴. Această modalitate de evidență a numărului de contribuabili s-a păstrat și în Basarabia până la mijlocul anilor '30 ai secolului al XIX-lea. Despre acest sistem de perfectare a datelor statistice cu privire la selectarea materialului factologic demografic aflăm din raportul administrației regionale adresat în 1833 Ministerului de Finanțe al Rusiei, în care se informa că ea nu dispune la moment de date privind numărul populației pe sexe, precum s-a solicitat în demersul ministerului din considerentul, că „...în Basarabia recensămintele locuitorilor se efectuează nu după numărul de persoane (*suflete*), ci după cel al familiilor, separând din acest număr doar burlacii”⁵.

II. Statistica anuală a populației efectuată de către autoritățile locale din Basarabia:

¹ Arhiva Istorică Militară de Stat din Rusia (în continuare – AIMSР). Fondul Arhiva Militaro-Științifică (în continuare – АМШ), dosarul 18582, file 37-219; Arhiva Națională a Republicii Moldova (în continuare – ANRM). F. 5, inv. 2, d. 495, ff. 1-405; **Халиппа И.** Роспись землевладения и сословного строя населения Бессарабии по данным переписи 1817 года // *Труды Бессарабской губернской ученой архивной комиссии*. Т. III. Кишинев, 1907, с. 8-229; **Porucic T.** Regiunile naturale dintre Prut și Nistru // *Viața Basarabiei*. An. II. Chișinău, 1933, nr. 3, p. 28-39; **Tomescu C. N.** Catagrafia Basarabiei la 1820. 127 de sate din ținutul Orheiului. Chișinău, 1931; **Реулец Л., Кышлалы Г.** Первая перепись задунайских переселенцев в Бессарабии как исторический источник // *България: метрополия и диаспора. Сборник по случай 65-годишнината на д.и.н. Николай Червенков*. Кишинев, 2013, с. 92-106.

² AIMSР. F. АШМ, d. 18589, p. I, Descrierea militaro-statistică a Basarabiei, ff. 95-106; **Tomescu C. N.** 99 de sate din ținutul Orheiului la 1820 // *Revista Societății Istorico-Arheologice Bisericești din Chișinău*. Vol. XIX. Chișinău, 1929, p. 316-368.

³ ANRM. F. 134, inv. 2, d. 780, p. IV, ff. 348-349 verso.

⁴ Despre modalitatea efectuării în Basarabia a recensământului din 1816-1817, a se vedea mai detaliat: **Халиппа И.** Op. cit., p. 7.

⁵ ANRM. F. 2, inv. 1, d. 1895, f. 47.

☛ • *Listele privind împărțirea ținuturilor în ocoale și numărul de familii în fiecare ocol, prezentate de ispravnici guvernatorului civil al Basarabiei C. A. Catacazi (1820)*⁶.

• *Descrierea statistică a ținutului Orhei (1825)*⁷.

• *Descrierea statistică a ținutului Hotin (1820, 1827)*⁸.

• *Lista târgurilor și satelor (deseori cu indicarea numărului de familii, inclusiv a membrilor de sex masculin și sex feminin) întocmită de administrația județeană (1814, 1822, 1832, 1836, 1837 etc.)*⁹.

• *Lisa localităților moșierești și cele de stat și numărul de gospodării aflate în ele, prezentată de ispravnici la cererea guvernatorului civil al Basarabiei A. I. Sorokunski (august 1830)*¹⁰.

Conform „Regulamentului organizării administrative a Basarabiei” din 29 aprilie 1818, Expediția a II-a (economico-financiară) a Guvernului Regional al Basarabiei primea anual, la 1 ianuarie, din fiecare sat, târgușor și oraș informații despre numărul de familii și apartenența lor socială. Ulterior, în legătură cu pregătirea unei noi reforme fiscale, administrația regională hotărăște efectuarea unui nou recensământ fiscal al populației, după un program mult mai larg. În acest scop au fost create comisii județene¹¹. Însă recensământul fiscal a putut fi efectuat în Basarabia doar în anul 1824¹². Cu regret, materialele acestui recensământ fiscal nu au inclus întreaga populație a regiunii, ele nu s-au păstrat integral și conțin doar date generale despre locuitori¹³.

⁶ ANRM. F. 2, inv. 1, d. 716, p. II, f. 266-277 verso; p. III, ff. 317-333v.

⁷ AIMSR. F. AMȘ, 1825, d. 18593, p. II, *Descrierea statistică a ținutului Orhei*, ff. 1-24.

⁸ AIMSR. F. AMȘ, 1827, d. 18593, p. III, *Descrierea statistică a ținutului Hotin*, ff. 1-25.

⁹ ANRM. F. 5, inv. 2, d. 3, f. 43-45v.; inv. 3, d. 747, ff. 180-258; F. 6, inv. 2, d. 555, ff. 5-52v.; F. 2, inv. 1, d. 2326, d. 2591, p. I, ff. 42-45v.; F. 153, inv. 2, d. 2588, ff. 150-154.

¹⁰ ANRM. F. 2, inv. i, d. 1485, ff. 1-43.

¹¹ **Защук А.** Материалы для военной географии и военной статистики России, собранные офицерами Генерального Штаба. Военное обозрение Бессарабской области. СПб., 1863, с. 147-150.

¹² ANRM. F. 134, inv. 2, d. 780, p. I-IV. Despre activitatea Comisiei Regionale de pe lângă Adunarea Deputaților Nobilimii din Basarabia pentru întocmirea acestui recensământului fiscal și a numărului populației la momentul perfectării recensământului *a se vedea: Tomuleț V.* Instituirea și activitatea Comisiei Regionale de pe lângă Adunarea Deputaților Nobilimii din Basarabia pentru întocmirea recensământului fiscal al populației din 1824 // *Studia Universitatis Moldaviae. Seria Științe Umanistice*. Anul IX. Chișinău, 2015, nr. 4, p. 85-101.

¹³ Положение крестьян и крестьянское движение в Бессарабии (1812-1861 годы). Сборник документов. Составители: И. А. Анцупов, К. П. Крыжановская. Ч. I. Кишинев, 1969, с. 304-307.

Statistica populației Basarabiei se mai completa și prin diferite investigații efectuate de administrația județeană, la cererea instituțiilor regionale sau imperiale, cu diferite ocazii.

De la mijlocul anilor '30 ai sec. al XIX-lea evidența populației din Basarabia se efectua în baza unor principii noi, răspândite pe întreg teritoriul imperiului¹⁴ – recensămintele fiscale, numite *revizii*. Pe teritoriul Basarabiei țarismul a înfăptuit doar trei recensăminte fiscale ale populației.

III. Recensămintele fiscale:

- *Recensământul fiscal din 1835*¹⁵.
- *Recensământul fiscal din 1850*¹⁶.
- *Recensământul fiscal din 1858*¹⁷.

Începând cu anul 1835, când pe întreg teritoriul imperiului a fost realizat un nou recensământ fiscal al populației, întocmit deja după alte principii, sursele statistice basarabene ce includ listele contribuabililor din localitățile rurale și urbane conțin deja și informații despre numărul locuitorilor după sexe. Noul recensământ fiscal calcula numărul populației nu după numărul familiilor (gospodăriilor), dar după numărul membrilor de sex masculin și feminin (*suflete*) la data efectuării lui. Registrele erau alcătuite din două părți: *fila* (*din stânga*) ce fixa persoanele de sex masculin, începând cu capul familiei, după care urmau feciorii în ordine descrescândă, părinții sau alte rude, în cazul în care aceștia locuiau împreună cu această familie, vârsta fiecărui membru al familiei, anul de deces al persoanelor de sex masculin, anul și locul de transferare cu traiul în altă localitate. *Fila a doua* (*din dreapta*) avea aceeași structură, dar fixa persoanele de sex feminin după aceleași principii ca și fila întâi, fără a indica însă anul de deces al persoanelor de sex feminin. Recensământul indică și legăturile de rudenie din cadrul familiei: soț-soție, fiu-fică, tată-mamă, bunel-bunică, cumnat-cumnată etc. Recensămintele care au urmat (1850 și 1858) mai indică și vârsta membrilor familiei de sex masculin, comparativ cu recensământul fiscal precedent, din 1835 sau din 1850.

Ca rezultat, începând cu anul 1835, populația din Basarabia, ca și cea din guberniile interne ruse, era numărată nu ținând cont de numărul familiilor, ca în trecut, dar în funcție de comunitatea din care ea făcea parte – obștea săteas-

¹⁴ În anii 1719-1858 în Rusia au fost efectuate 10 recensăminte fiscale ale populației.

¹⁵ ANRM. F. 134, inv. 2, d. 602, p. I, ff. 108-129; d. 782, ff. 60-62; p. II, d. 95, ff. 221-224; d. 101, ff. 85 v.-86; d. 97, ff. 171-174; p. III, d. 100, ff. 326-328; d. 602, p. II, ff. 105-133; d. 782, p. II, ff. 60-62.

¹⁶ ANRM. F. 134, inv. 2, d. 281, p. IV, ff. 479-525, 479-527v.

¹⁷ ANRM. F. 134, inv. 2, d. 435, p. I, ff. 44-94; p. II, d. 511, ff. 289-303.

ca și comunitatea orășenească, fără a se ține cont de locul real de trai al locuitorilor. Din acest considerent, în timpul reviziilor nu erau incluse în numărul populației rurale sau urbane acele persoane care, din anumite motive personale, de ocupație sau de serviciu, la data efectuării recensământului se aflau în altă localitate. Respectiv, ele erau trecute în listele contribuabililor în satele sau orașele unde erau domiciliat. Ca urmare, o asemenea modalitate de alcătuire a reviziilor a influențat negativ determinarea numărului exact al populației rurale și urbane, constatare pe care au făcut-o majoritatea cercetătorilor, care s-au preocupat de această problemă¹⁸. De menționat și faptul că recensămintele se înfăptuiau în scopuri fiscale. Din acest considerent, unele persoane impozabile reușeau să se eschiveze de la înscrierea în listele contribuabililor. În plus, din listele contribuabililor erau omise persoanele scutite de impozite și cele care la momentul efectuării recensământului beneficiau de anumite înlesniri și privilegii. Ele conțineau și date incomplete referitoare la numărul sufletelor de sex feminin. Totodată, recensămintele fiscale nu conțin date referitor la persoanele decedate de sex feminin. Prin urmare, recensămintele fiscale indicau pentru unele localități un număr al populației mai mic decât cel înregistrat în mediul rural sau urban la data efectuării recensământului¹⁹.

Listele contribuabililor din satele, târgurile și orașele Basarabiei întocmite în anii 1824, 1835, 1850 și 1858 sunt depozitate în fondul Administrația Financiară a Basarabiei (fondul 134), iar dosare ce conțin date generale ale recensămintelor din 1850 și 1858 – în fondul Administrația Specială de Prestații Rurale a Basarabiei (fondul 24) al Arhivei Naționale a Republicii Moldova. Rezultatele recensământului din 1858 au fost publicate de Comitetul Central de Statistică al Imperiului Rus²⁰, Comitetul de Statistică al Basarabiei²¹ și cercetătorul A. Zașciuk²².

IV. Listele de evidență bisericească:

• *Informațiile evidențelor bisericești privind mișcarea naturală a populației creștine (din anii '30-'40 ai sec. al XIX-lea – a întregii populații) din provincie*²³.

¹⁸ Зеленчук В. С. Население Бессарабии и Поднепровья в XIX в. (Этнические и социально-демографические процессы). Кишинев, 1979, с. 9, etc.

¹⁹ Яцунский В. К. Изменения в размещении населения Европейской России в 1724 – 1916 гг. // История СССР. Москва, 1957, №. 1, с. 201-202.

²⁰ Список населенных мест по сведениям 1859 года, ч. III. Бессарабская область. СПб., 1861, с. 1-75.

²¹ Записки Бессарабского Областного Статистического Комитета. Том I. Кишинев, 1864, с. 14-18.

²² Защук А. Op.cit., с. 224-267.

²³ A se vedea, spre exemplu, statistica pentru anul 1841: ANRM. F. 2, inv. I, d. 2591, p. I, ff. 69, 71-74, 117-118v., 120, 129-148, 155-156v., 171-172v., 182, 186-186v.

• *Listele privind evidența bisericească din anii '50 ai sec. al XIX-lea despre numărul, amplasarea și componența națională a populației Basarabiei*²⁴.

V. Evidența administrativ-polițienească a populației

După anul 1858, recensământul pentru fixarea impozitelor a fost înlocuit cu evidența administrativ-polițienească a populației. Populația din Basarabia era înregistrată, spre deosebire de recensămintele fiscale, nu după principiul apartenenței locuitorilor la o anumită comunitate, ci după prezența la o dată stabilită. În Imperiul Rus au fost realizate șase evidențe administrativ-polițienești generale – în anii 1859, 1863, 1867, 1870, 1885 și 1896, populația fiind trecută în registre sub controlul polițiilor locale. În Basarabia, evidențele curente erau înfăptuite de către comitetele de statistică județean și gubernial care acumula informațiile necesare privind numărul, componența socială, națională și confesională (dar nu de fiecare dată) și mișcarea populației. De regulă, administrațiile locale consemnau pe parcursul anului sporul natural și indicii migrării populației, adică adăugau la ultimele numărări ale locuitorilor noi-născuții, persoanele venite în localitate și excludeau persoanele decedate sau plecate din localitate.

VI. Listele de evidență militară:

• *Lista gospodăriilor și numărul populației de ambele sexe (în unele cazuri cu indicarea stărilor sociale), puse la dispoziție de administrația locală Cartierului General al Armatei de Sud (1854)*²⁵.

• *Listele familiilor contribuabililor care urmau să fie supuse serviciului militar conform Regulamentului din 1872*²⁶ etc.

VII. Primul Recensământ General al populației din 1897²⁷

VIII. Registrele parohiale de stare civilă:

• *Registrul parohial al bisericilor din Basarabia din anul 1835*²⁸.

• *Registrele parohiale ale bisericilor din Basarabia din anii 1873-1910*²⁹.

²⁴ A se vedea, spre exemplu, statistica pentru mijlocul anilor '50 ai sec al XIX-lea: ANRM. F. 2, inv. 1, d. 2326, ff. 1-101v.

²⁵ ANRM. F. 2, inv. 1, d. 6070, ff. 4-4 v., 14-18 v., 19-28, 30-50.

²⁶ Зеленчук В. С. Op.cit., c. 9-10.

²⁷ ANRM. F. 151, inv. 1, d. 71, ff. 1-285; Первая всеобщая перепись населения Российской империи, 1897 г., ч. III. Бессарабская губерния. СПб., 1905. Despre rezultatele recensământului populației la 1897 a se vedea: Poștarencu D. Contribuții la istoria modernă a Basarabiei. Vol. II. Chișinău, 2009, p. 54-71, 134.

²⁸ ANRM. F. 211, inv. 1, d. 65, p. I-IV, passim.

²⁹ ANRM. F. 211, inv. 19, d. 10, ff. 339-372; d. 14, ff. 368-405; d. 17, ff. 379-418; d. 20, ff. 363-401; d. 23, ff. 401-441; d. 26, ff. 376-404; d. 29, ff. 402-433; d. 160, ff. 1-309; d. 161, ff. 1-338, d. 162, ff. 1-469v.

Numărul noi-născuților, cununiiilor și al persoanelor decedate este cunoscut grație registrelor parohiale, alcătuite pe parcursul anilor de preoții bisericilor din Basarabia, care sunt depozitate în fondul Registrelor Parohiale de Stare Civilă ale bisericilor din Basarabia (fondul 211) și conțin informații destul de valoroase despre locuitorii diferitor localități ale Basarabiei, deși fragmentare (pentru unele sate doar pentru anul 1835), pentru prima jumătate a sec. al XIX-lea și informații mai complete (din anii 1873-1910), pentru a doua jumătate a secolului al XIX-lea – începutul sec. al XX-lea.

Pentru a înțelege mai profund particularitățile de ordin demografic ce au avut loc în coloniile bulgare în prima jumătate a secolului al XIX-lea, să determinăm și specificul împărțirii administrativ-teritoriale a coloniștilor transdanubieni.

Conform Regulamentului privind constituirea administrației provizorii a Basarabiei din 23 iulie 1812, Basarabia era împărțită în 9 ținuturi – Hotin, Soroca, Orhei, Iași (Fălești), Bender, Hotărniceni (desființat în 1816), Codru, Greceni, Tomarova (Ismail), ținuturi ce au existat și până la 1812³⁰. Ulterior, conform Regulamentului organizării administrative a Basarabiei (Așezământul constituirii regiunii Basarabia) din 29 aprilie 1818, în Basarabia au fost instituite 6 ținuturi – Hotin, Iași, Orhei, Bender, Ismail și Akkerman³¹. Respectiv coloniile bulgare au nimerit în componența județelor de sud ale Basarabiei.

Pentru o mai bună administrare a coloniștilor transdanubieni la 29 decembrie 1819 este adoptat un Regulament cu privire la stabilirea în regiunea Basarabia a bulgarilor și a altor coloniști transdanubieni și la instituirea circumscripțiilor (districtelor) pentru amplasarea lor.

Regulamentul stabilea circumscripțiile care erau instituite în Basarabia pentru așezarea bulgarilor și a altor coloniști transdanubieni. Potrivit Regulamentului, erau formate 4 circumscripții:

I. Circumscripția Prut (satele: Colibaș, Brânza, Văleni, Slobozia, Bubuești sau Sirieni, Chislița, Vadu Boului, Giurgiulești, Mândrești, Anadolca, Fricăței, Bujor, Cișmechioi, Vulcănești). Această circumscripție era amplasată între râurile Prut, Valul lui Traian inferior, râurile și lacurile Cahul și Dunăre.

II. Circumscripția Cahul (satele: Cartal, Satul Nou, Barta, Caragaci, Bugac, Nekrasovți, Etulia, Hagi-Abdula, Curci, Împușita, Bulboaca). Această circumscripție era localizată între lacurile Ialpug și Cahul, râul Cahul și Valul lui Traian inferior și râul Dunărea.

³⁰ ANRM. F. 3, inv. 1, d. 28, ff. 2-68.

³¹ Ibidem, ff. 10-17v.

III. Circumscripția Ismail (satele: Taraclia, Tatar-Copceac, Kubei, Satalâc-Hadgi, Cairaclia, Bolgrad (Tabak), Caracurt, Cișme-Văruita, Babele, Doluchioi, Taș-Bunar, Cișia, Erdec-Burnu cu cătunul Șichirli-Chitai). Hotarele acestui district sunt determinate de lacul Ialpuhoi, în cursul superior, până la vărsarea râului Lunga, râul Lunga, în cursul superior, până la satul Taraclia și de la acest sat, pe linie dreaptă, până la râul Catlabug și, pe acest râu, în cursul inferior, până la scurgerea lui în lacul cu același nume.

IV. Circumscripția Bugeac (satele: Traian, Valea-Perjii, Cot-Chitai, Lunga, Gaidar, Baurci, Tomai, Cazaclia, Beș-Alma, Congaz, Cioc-Maidan, Chirsova, Beșghioz, Comrat, Djoltai Avdarma, Chiriet, Desghinje, Enichioi). Hotarul acestui district începe de la scurgerea râului Lunga în Ialpuh în cursul superior al acestuia după satul Dizghinje, cât va fi necesar de la acest punct către cursul superior al râului Lunga și până la hotarele cu coloniile germane, acestea urmând până la cursul superior al râșorului Tașlâk, pe acest râșor în cursul inferior și ocolind satul Enichioi peste lacul Chitai până la Catlabug paralel cu Valul lui Traian³².

Ulterior, în cadrul acestei împărțiri administrativ-teritoriale s-au făcut modificări (*A se vedea* Anexa 1). Schimbări au intervenit în denumirea circumscripțiilor: unele au fost păstrate (Ismail), altele au fost unificate – Cahul și Prut), iar altele au fost instituite (Bugeacul Superior și Bugeacul Inferior). Schimbări au intervenit și în repartizarea satelor în cadrul circumscripțiilor: în circumscripția Ismail au fost incluse 16 localități, în circumscripția Bugeacul Superior – 20, în circumscripția Bugeacul Inferior – 28 și în circumscripția Cahul-Prut – 19 localități³³.

La 1826 în sudul Basarabiei erau înregistrate 2615 familii de coloniști transdanubieni. Ei plăteau în vistieria statului un impozit anual de 70 lei de familie, împărțite în trei rate (câte 183050 lei)³⁴.

Ținând cont de faptul că pe parcurs în Basarabia s-au așezat cu traiul un număr impunător de coloniști transdanubieni, în 1833 a fost instituită Administrația coloniștilor transdanubieni din Basarabia, cu sediul în colonia Bolgrad³⁵.

În studierea componenței etnice a diferitor localități din Basarabia un interes deosebit le revine listelor privind numărul, amplasarea și componența națională a populației Basarabiei, prezentate de administrația locală guverna-

³² Полное собрание законов Российской империи (în continuare – ПСЗРИ). Собр. I, т. XXXVI, 1819, №28054, СПб., 1830, с. 519.

³³ ANRM. F. 2, inv. 1, d. 4126, ff. 10-15.

³⁴ ANRM. F. 3, inv. 1, d. 780, ff. 4v.-5.

³⁵ ПСЗРИ. Собр. II, т. VIII, 1833, отд. первое, №6298, СПб., 1834, с. 396.

torului militar al Basarabiei P. I. Fiodorov dateate cu anul 1843-1844 și depozitate în Fondul Cancelaria Guvernatorului Basarabiei al Arhivei Naționale a Republicii Moldova (*Fondul 2*)³⁶.

Istoria perfectării acestor liste este legată de interesul Academiei de Științe din Rusia, „în cadrul căreia, în octombrie 1841, a fost constituită Secția a III-a de istorie și filologie, care avea drept obiectiv principal să studieze sub aspect lingvistic, istoric și etnografic preponderent popoarele orientale și neruse”³⁷.

La 10 septembrie 1843, Academia de Științe din Sankt Petersburg dorind să posede informații cu privire la numărul populației neruse din Rusia, solicită guvernatorului militar al Basarabiei P. I. Fiodorov date care ar reflecta componența etnică a populației din regiune. Ca urmare a circularei emise de guvernator, instituțiile polițienești județene și orășenești din Basarabia, în obligația cărora intra și evidența populației au raportat, începând cu 1 octombrie 1843, că în județele aflate în subordinea lor nu sunt locuitori neruși³⁸.

Cercetătorul Dinu Poștarencu, care a studiat această problemă, constată că „asemenea răspunsuri au parvenit din simplul motiv că angajații instituțiilor polițienești erau ruși, pentru care toți supușii imperiului acvilei bicefale erau ruși”³⁹ și respectiv în Basarabia nu locuiau neruși. Ca rezultat, la 20 martie 1844 P. I. Fiodorov emite o nouă circulară în care se menționa că „organele polițienești n-au înțeles cerința Academiei de Științe sau nu au avut grijă să pătrundă în esența problemei”, din simplul considerent că aproape toată Basarabia este populată de locuitori neruși: moldoveni, greci, bulgari, sârbi, germani, armeni și evrei⁴⁰.

Pentru a determina diversitatea etnică a comunităților bulgare din sudul Basarabiei vom analiza prima variantă a statisticii prezentată de instituțiile polițienești guvernatorului militar al Basarabiei P. I. Fiodorov, care diferă de varianta finală cu 1107 persoane, dar care conține, spre deosebire de statistica publicată de cercetătorul Dinu Poștarencu și numărul de familii, ce este un indiciu important în studierea problemelor de ordin demografic și în speciala celor de ordin social (Anexa 1).

Sistematizarea datelor prezentate în Anexa 1 ne permit să stabilim dinamica numerică și repartizarea pe sexe a locuitorilor în circumscripțiile coloniștilor transdanubieni, conform statisticii populației din 1844 (Tabelul 1).

³⁶ ANRM. F. 2, inv. 1, d. 4126, ff. 1-171.

³⁷ Poștarencu D. Op.cit., p. 32.

³⁸ Ibidem.

³⁹ Ibidem.

⁴⁰ Ibidem, p. 33.

 Tabelul 1

Dinamica numerică și repartizarea pe sexe a populației în circumscripțiile coloniștilor transdanubieni, conform statisticii populației din 1844*

Circumscripțiile	Persoane	Raportul, în %	Numărul total de persoane			
			Sex masculin	Raportul, în %	Sex feminin	Raportul, în %
Ismail	20460	29,5	10710	52,3	9750	47,7
Bugeacul Superior	19132	27,6	10163	53,1	8969	46,9
Bugeacul Inferior	14924	21,5	7991	53,5	6933	46,5
Cahul-Prut	14844	24,4	7760	52,3	7084	47,7
În total	69360	100,0	36624	52,8	32736	47,2

* ANRM, F. 2, inv. 1, d. 4126, f. 10-15.

Datele Tabelului 1 atestă că în cele 4 circumscripții ale coloniștilor transdanubieni erau înregistrate 69360 de persoane, inclusiv: 20460 (29,5%) de persoane în circumscripția Ismail, 19132 (27,6%) – în circumscripția Bugeacul Superior, 14924 (21,5%) – în circumscripția Bugeacul Inferior și 14844 (24,4%) – în circumscripția Cahul-Prut. Prin urmare, cel mai mic număr de coloniști erau localizați în circumscripția Cahul-Prut, unde, cum vom constata în continuare, vor fi înregistrați și cel mai mare număr de moldoveni.

Din punct de vedere al repartizării persoanelor conform sexului, constatăm o mică prevalență în toate circumscripțiile a persoanelor de sex masculin: 10710 (52,3%) persoane de sex masculin și 9750 (47,7%) de sex feminin în circumscripția Ismail, 10163 (53,1%) persoane de sex masculin și 8969 (46,9%) de sex feminin în circumscripția Bugeacul Superior, 7991 (53,5%) persoane de sex masculin și 6933 (46,5%) de sex feminin în circumscripția Bugeacul Inferior și 7760 (52,3%) persoane de sex masculin și 7084 (47,7%) de sex feminin în circumscripția Cahul-Prut. Această tendință poate fi constatată și în celelalte județe ale Basarabiei.

Un interes deosebit prezintă repartizarea etnică a familiilor coloniștilor transdanubieni conform statisticii populației din 1844 (Tabelul 2).

Repartizarea etnică a numărului de familii în circumscripțiile coloniștilor transdanubieni, conform statisticii populației din 1844*

Circumscripțiile	Numărul total de familii	Raportul, în %	Inclusiv familii										Raportul, în %	
			Bulgari	Raportul, în %	Moldoveni	Raportul, în %	Raportul, în %	Greci	Raportul, în %	Ucraineni	Raportul, în %	Țigani		Raportul, în %
Ismail	2679	26,4	2237	27,5	283	16,6	10	50,0	20	12,3	11	100,0	118	100,0
Bugeacul Superior	2748	27,0	2599	31,9	84	4,9	-	-	65	40,1	-	-	-	-
Bugeacul Inferior	2291	22,6	2207	27,1	25	1,5	-	-	59	36,4	-	-	-	-
Cahul-Prut	2438	24,0	1098	13,5	1312	17,0	10	50,0	18	11,1	-	-	-	-
În total	10156	100,0	8141	100,0	1704	100,0	20	100,0	162	100,0	11	100,0	118	100,0
Raportul, în %	100,0	-	80,2	-	16,8	-	0,2	-	1,6	-	0,1	-	1,2	-

* ANRM, F. 2, inv. 1, d. 4126, f. 10-15.

☪ ☪
Datele Tabelului 2 atestă că din numărul total de 10156 de familii, coloniștilor bulgari le revenea 8141 (80,2%) de familii (în care, probabil, erau incluse și familiile găgăuzilor), 1704 (16,8%) – familiilor de moldoveni, 162 (1,6%) – familiilor de ucraineni, 118 (1,2%) – familiilor de arnăuți, 20 (0,2%) – familiilor de greci și 11 (0,1%) – familiilor de țigani. Este destul de important de menționat faptul că moldoveni sunt prezenți în toate cele 4 circumscripții: 1312 (17%) familii – în circumscripția Cahul-Prut, 283 (16,6%) – în circumscripția Ismail, 84 (4,9%) – în circumscripția Bugeacul Superior și 25 (1,5%) de familii în circumscripția Bugeacul Inferior. Cam aceiași situație o putem constata și pentru familiile de ucraineni, care persistă în toate circumscripțiile, deși într-un număr cu mult mai redus în comparație cu cele ale moldovenilor. Familiile de grecii sunt înregistrate doar în circumscripțiile Ismail și Cahul-Prut, iar cele ale arnăuților și țiganilor într-un număr destul de mic doar în circumscripția Ismail.

Totuși, numărul familiilor de bulgari era mult mai mic dacă ținem cont de faptul că în acest număr au fost incluși și familiile de găgăuzi, pe care statistica de la 1844 nu i-a evidențiat.

Datele privind repartizarea etnică a numărului de persoane de ambele sexe în circumscripțiile coloniștilor transdanubieni, conform statisticii populației din 1844, sunt sistematizate în Tabelul 3.

Datele sistematizate în Tabelul 3 atestă aceeași tendință ca și în cazul repartizării numărului de persoane sistematizate în Tabelul 1.

Datele Tabelului 3 atestă că din numărul total de 69360 de persoane, coloniștilor bulgari le revenea 56895 (82%) de persoane (în care, probabil, ca și în cazul familiilor, erau incluși și găgăuzi), 10211 (14,7%) – de moldoveni, 1074 (1,5%) – de ucraineni, 970 (1,4%) – de arnăuți, 154 (0,2%) – de greci și 56 (0,1%) persoane de țigani. Moldoveni sunt înregistrați în toate cele 4 circumscripții ale coloniștilor transdanubieni: 7296 (71,5%) persoane – în circumscripția Cahul-Prut, 2193 (21,5%) – în circumscripția Ismail, 569 (5,6%) – în circumscripția Bugeacul Superior și 153 (1,5%) de persoane – în Bugeacul Inferior. Ucraineni sunt atestați în toate circumscripțiile, deși într-un număr cu mult mai redus în comparație cu cele ale moldovenilor; grecii – doar în circumscripțiile Ismail și Cahul-Prut, iar arnăuții și țiganii – într-un număr destul de mic doar în circumscripția Ismail.

Tabelul 3
Repartizarea etnică a numărului de persoane de ambele sexe în circumscripțiile coloniștilor transdanubieni, conform statisticii populației din 1844*

Circumscripțiile	Numărul total de persoane	Raportul, în %	Inclusiv persoane											
			Bulgari	Raportul, în %	Moldoveni	Raportul, în %	Greci	Raportul, în %	Ucraineni	Raportul, în %	Țigani	Raportul, în %	Arnăuți	Raportul, în %
Ismail	20460	29,5	16993	29,9	2193	21,5	110	64,9	148	13,8	56	100,0	970	100,0
Bugeacul Superior	19132	27,6	18065	31,8	569	5,6	-	-	475	44,2	-	-	-	-
Bugeacul Inferior	14924	21,5	14411	25,3	153	1,5	-	-	360	33,5	-	-	-	-
Cahul-Prut	14844	21,4	7403	13,0	7296	71,5	54	35,3	91	8,5	-	-	-	-
În total	69360	100,0	56895	100,0	10211	100,0	154	100,0	1074	100,0	56	100,0	970	100,0
Raportul, în %	100,0	-	82,0	-	14,7	-	0,2	-	1,5	-	0,1	-	1,4	-

* ANRM, F. 2, inv. 1, d. 4126, f. 10-15.

Datele statistice incluse în Tabelele 1-3 sunt sistematizate în Tabelul 4, care reflectă dinamica familiilor, a persoanelor de sex masculin și de sex feminin și a numărului total al populației la data perfectării statisticii – 1844.

Tabelul 4

Dinamica numerică și componența etnică a coloniilor bulgare în circumscripțiile coloniștilor bulgari, conform statisticii populației din 1843-1844*

Circumscripțiile	Inclusiv															
	Numărul total de coloniști			Bulgari		Moldoveni		Greci		Ucraineni		Țigani		Arnauți sau albanezi		
	Familii	Sex masculin	Sex feminin	In total	Familii	Persoane de ambele sexe	Familii	Persoane de ambele sexe	Familii	Persoane de ambele sexe	Familii	Persoane de ambele sexe	Familii	Persoane de ambele sexe	Familii	Persoane de ambele sexe
Ismail	2679	10710	9750	20460	2237	16993	283	2193	10	100	20	148	11	56	118	970
Bugeacul Superior	2748	10163	8969	19132	2599	18065	84	569	-	-	65	475	-	-	-	-
Bugeacul Inferior	2291	7991	6933	14924	2207	14411	25	153	-	-	59	360	-	-	-	-
Cahul-Pрут	2438	7760	7084	14844	1098	7403	1312	7296	10	54	18	91	-	-	-	-
Numărul total	10156	36624	32736	69360	8141	56895	1704	10211	20	154	162	1074	11	56	118	970
Raportul, în %	100,0	52,8	47,2	100,0	80,2	82,0	16,8	14,7	0,2	0,2	1,6	1,5	0,1	0,1	1,2	1,4

* ANRM, F. 2, inv. 1, d. 4126, f. 10-15.

Statistica de la 1844 (*a se vedea* Anexa 1) atestă că în cele 4 circumscripții ale coloniștilor transdanubieni erau înregistrate 83 de localități: 16 (19,3%) localități – în circumscripția Ismail, 20 (24,1%) localități – în circumscripția Bugeacul Superior, 28 (33,7) localități – în circumscripția Bugeacul Inferior și 19 (22,9%) – în circumscripția Cahul-Prut. Deși în circumscripția Ismail erau cele mai puține localități, ponderea numerică a persoanelor de sex masculin și de sex feminin prelua comparativ cu celelalte circumscripții: 10710 (29,2%) – de sex masculin și 9750 (29,8%) – de sex feminin, ce constituia în total 20460 (29,5%) de persoane. Anume în această circumscripție era amplasată localitatea Bolgrad, centrul administrativ al coloniștilor transdanubieni, cu cel mai mare număr de familii (812 – 30,3%) și persoane (6471 – 31,6%). Colonia Comrat, din circumscripția Bugeacul Superior, a doua colonie după numărul total de familii și persoane din cadrul celor 4 circumscripții ale coloniștilor transdanubieni, dispunea de 603 (21,9%) familii și respectiv 2023 (19,9%) persoane de sex masculin și 1745 (19,5%) – de sex feminin, din numărul total de 2748 de familii și 10163 de persoane de sex masculin și 8969 de sex feminin, din cadrul acestei circumscripții. Respectiv coloniei Comrat îi reveneau 3768 persoane de ambele sexe, ce constituia 19,7% din numărul total de 19132 persoane din această circumscripție.

De menționat faptul că în cele 4 circumscripții ale coloniștilor transdanubieni erau doar 4 localități în care erau înregistrate mai mult de 200 familii: Taraclia din circumscripția Ismail cu un număr de 223 familii (1926 persoane), Chirsova din circumscripția Bugeacul Superior, cu un număr de 209 familii (1505 persoane) și 2 localități din circumscripția Cahul-Prut – Cișmichioi, cu un număr de 210 familii (1359 persoane) și Vulcănești, cu un număr de 287 familii (1872 persoane).

În cele 4 circumscripții ale coloniștilor transdanubieni erau înregistrate și 38 (45,8%) de localități ce depășeau un număr de 100 familii: 11 (13,3%) localități în circumscripția Ismail – Tabac (101 familii), Tatar-Copceac (150), Troianul Nou (123), Cișia (111), Cubei (152), Vaisal (145), Tașbunar (127), Doluchioi (101), Babele (141), Cișmeaua Văruită (127) și Caracurt (126); 9 (10,8%) localități în circumscripția Bugeacul Superior – Dizghinje (154), Beșalma (112), Tomai (123), Congaz (123), Tvardița (148), Cazaiacția (161), Ceadâr-Lunga (149) și Valea-Perjii (155); 7 (8,4%) localități în circumscripția Bugeacul Inferior – Dimitrieuca (113), Pandaclia (121), Fântâna Zânelor

✿ (116), Selioglo (113), Șichirli-Chitai (109), Troianul Vechi (117) și Deljeleri ✿ (113); 11 (13,3%) localități în circumscripția Cahul-Prut – Hagi-Abdula (126), Curci (127), Împușita (113), Bulboaca (127), Satul Nou (151), Cartal (119), Caragaci (140), Fricăței (156), Anadolca (110), Giurgiulești (111) și Slobozia (187 familii).

Prezintă interes analiza localităților cu un număr mai mare de 1000 locuitori. În circumscripția Bugeacul Inferior, care dispunea de cele mai multe localități (28), numărul locuitorilor varia între 153 și 751, neatin-gând cifra de 1000 persoane. În circumscripția Ismail erau înregistrate 5 localități ce depășeau această cifră: Tatar-Copceac (1240 persoane), Ta-raclia (1926), Kubei (1119), Ceiimevaruit (1010) și Caracurt (1013); cir-cumscripția Bugeacul Superior 7 localități – Desghinje (1114), Chirsova (1505), Congaz (1099), Tvardița (1097), Cazaclia (1139), Ceadâr-Lunga (1070) și Valea-Perjei (1137); circumscripția Cahul-Prut 4 localități – Ca-ragaci (1009), Cișmechioi (1359), Slobozia (1024) și Vulcănești (1878 per-soane).

Analiza statisticii de la 1844 ne permite să constatăm și numărul mediu al persoanelor în familiile din fiecare localitate și în toate localitățile din cele 4 circumscripții. Spre exemplu, numărul mediu al persoanelor înregistrate în familiile din circumscripțiile coloniștilor transdanubieni constituia 6,8 per-soane, inclusiv: 7,6 persoane în circumscripția Ismail, 7 persoane – Bugeacul Superior, 6,5 persoane – Bugeacul Inferior și 6,1 persoane în circumscripția Cahul-Prut.

Analiza acestor date statistice ne permit să conchidem că circumscripțiile coloniștilor transdanubieni nu erau omogene etnic – populate doar de bul-gari. Circa 15% din numărul total al populației le revenea moldovenilor, care populau aceste localități încă până la venirea coloniștilor transdanubieni. În afară de bulgari în aceste circumscripții mai sânt întâlniți ucrainenii, arnăuții, grecii și țiganii, dar ponderea cărora nu depășea 3,2% din numărul total al populației. Este dificil de a demonstra și omogenitatea bulgarilor care, con-form statisticii, constituiau 82% din numărul total al populației, din simplu considerent că în acest număr erau incluși și găgăuzii ponderea cărora nu este fixată de statistica rusă din 1844. În pofida acestui fapt acest izvor prezintă un interes deosebit în studierea diversității etnice a populației din sudul Basara-biei.

Анекс I.
Ведомость о числе колоний Бессарабского Болгарского Водворения
с показанием в ней числа семейств и душ мужского и женского пола
с означением каждой нации особо (1844)*

№ п/п	Наименование округов и колоний	В том числе состоит																			
		Вообще числятся колонистов						В том числе состоит												Арнауты или албанцы	
		Семей		Душ		Обоего пола		Болгар		Молдаван		Греков		Малоросов		Цыган		Семей		Душ	
Мужского	Женского	Обоего пола	Семей	Душ	Обоего пола	Семей	Душ	Семей	Душ	Семей	Душ	Семей	Душ	Семей	Душ	Семей	Душ	Семей	Душ		
I		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18				
	<i>Измаильского округа</i>																				
	Болград	812	3454	3017	6471	751	5672	48	665	10	100	3	34	-	-	-	-	-	-		
	Табак	101	419	342	761	101	761	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Татарколчак	150	639	601	1240	150	1240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Тараклия	223	969	957	1926	219	1909	2	8	-	-	2	9	-	-	-	-	-	-		
	Новотрояны	123	358	325	683	117	658	5	22	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-		
	Чишия	111	490	465	955	111	955	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Кубей	152	614	505	1119	152	1119	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Вайсалы	145	495	389	884	137	845	-	-	-	-	-	-	8	39	-	-	-	-		
	Ташбунар	127	474	481	955	125	945	-	-	-	-	-	-	2	10	-	-	-	-		
	Эрдебурно	92	307	315	622	-	-	91	615	-	-	-	-	1	7	-	-	-	-		
	Долуклой	101	400	368	768	78	653	23	115	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Кафракия	79	279	298	577	79	577	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Дермендере	74	289	267	556	60	454	-	-	-	-	14	102	-	-	-	-	-	-		
	Бабел	141	491	424	915	28	152	113	763	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Чеймеваруит	122	497	513	1010	121	1005	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Каракурт	126	535	483	1018	8	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	118	970
Итого	2679	10710	9750	20460	2237	16993	283	2193	10	100	20	148	11	56	118	970	
Верхнебуждаского округа																	
Комрат	603	2023	1745	3768	603	3745**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дигиляе	154	572	542	1114	154	1114	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Чокмайдан	89	313	263	576	89	576	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Башкалия	56	196	186	382	27	183	29	199	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ферапонглевка	65	245	230	475	-	-	-	-	-	-	65	475	-	-	-	-	-
Кирсов	209	769	736	1505	209	1505	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Авдарма	68	240	221	461	68	461	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бешалма	112	444	380	824	112	824	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Томай	123	484	410	894	123	894	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Джолтай	57	183	153	336	57	336	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кириет лунга	89	246	218	464	89	464	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Конгаз	123	605	494	1099	123	1099	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баурчи	135	459	432	891	135	891	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гайдар	69	255	232	487	69	487	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бештиоз	86	314	259	573	86	573	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Твардица	148	564	533	1097	148	1097	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Казаклия	161	612	527	1139	161	1139	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кирегие	97	431	409	840	97	840	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Чадър-лунга	149	583	487	1070	149	1070	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Валипержа	155	625	512	1137	100	767	55	370	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Итого***	2748	10163	8969	19132	2599	18088/18065	84	569	-	-	65	475	-	-	-	-	-

I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Новокарагач	26	26	92	78	170	26	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Эскиполос	25	25	85	68	153	-	-	25	153	-	-	-	-	-	-	-	-
Итого***	2291	2291	7991	6933	14924	2088/2207	14411	25	153	-	-	59	360	-	-	-	-
Каульско-Прутского округа																	
Хаджиабдула	126	126	425	361	786	-	-	126	786	-	-	-	-	-	-	-	-
Курчи	127	127	555	435	990	127	990	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Инпущиты	113	113	369	349	718	113	718	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Болбока	127	127	388	395	783	127	783	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Барга	80	80	273	272	545	13	65	67	480	-	-	-	-	-	-	-	-
Сагунов	151	151	406	365	771	24	136	125	630	-	-	2	5	-	-	-	-
Каргал	119	119	363	314	677	-	-	119	677	-	-	-	-	-	-	-	-
Карагач	140	140	521	488	1009	140	1009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Этулии	84	84	310	282	592	75	550	6	32	1	4	2	6	-	-	-	-
Чишмекийой	210	210	714	645	1359	200	1314	10	45	-	-	-	-	-	-	-	-
Фрикацей	156	156	419	348	767	-	-	156	767	-	-	-	-	-	-	-	-
Анадолка	110	110	313	263	576	15	79	95	497	-	-	-	-	-	-	-	-
Джурджулешты	111	111	307	283	590	35	145	76	445	-	-	-	-	-	-	-	-
Кислица	62	62	190	170	360	-	-	62	360	-	-	-	-	-	-	-	-
Слободзей	187	187	548	476	1024	2	5	181	998	1	5	3	16	-	-	-	-
Вален	86	86	212	230	442	-	-	85	436	1	6	-	-	-	-	-	-
Бринза	64	64	186	179	365	-	-	63	362	-	-	1	3	-	-	-	-
Койлбаш	98	98	300	312	612	-	-	95	593	-	-	3	19	-	-	-	-
Волканешты	287	287	961	917	1878	227	1609	46	188	7	39	7	42	-	-	-	-
Итого	2438	2438	7760	7084	14844	1098	7403	1312	7296	10	54	18	91	-	-	-	-
А всего***	10156	10156	36624	32736	69360	8142/8741	56895/56872	1704	10211	20	154	162	1074	11	56	118	970

* ANRM. F. 2, inv. 1, d. 4126, ff. 10-15.

** Probabil greșit. Urmează a citi 3768.

*** Cifrele indicate cu italic constituie calcurile noastre.

Примечание: все показанные в этой ведомости нации исповедывают православную веру.

Коллежский советник

Бутко

Титулярный советник

Черницкий

P.S. Tehnica transcrierii documentului. Documentul se publică în limba originalului. La transcriere au fost păstrate particularitățile limbii documentului, nealterându-se modul de exprimare. Conținutul este publicat integral, fără prescurtări. În interesul unei cât mai rapide și ușoare lecturi nu s-a ținut cont de particularitățile ortografice specifice secolului al XIX-lea.